

Nr 336.

Av herrar **Hægglom** och **Nilsson** i Svalöv, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 124, angående yrkesutbildning inom jordbruk och skogshantering.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 124 angående yrkesutbildning inom jordbruk och skogshantering föreslås (s. 58) att stipendium till elev vid lantmannaskola, som ej är bosatt i skolorten samt ej kan erhålla bostad i elevhem, bör få höjas med 25 kr. utöver det stipendiebelopp, som annars skulle ha utgått.

Syftet med detta förslag är behjärtansvärt, särskilt då stora skillnader komma att göra sig gällande mellan skolor, som med statsbidrag fått bygga sina elevhem, och sådana, som nu få vänta många år på en sådan förmån. Emellertid ha olägenheterna av dessa förhållanden främst drabbat skolorna och knappast eleverna. Skolor, som kunnat inhysa en del elever i elevhem och andra i förhyrda bostäder, ha inte gärna kunnat uttaga olika inackorderingsavgifter av till samma kurs antagna elever och låtit dem, som inte fått fördelen att bo i elevhemmen, därtill få vidkännas högre månadshyra. Elevernas fördelning på bostäder innanför eller utanför elevhemmen har ej skett efter elevernas ekonomiska villkor utan efter tid för anmälan e. d., och en utjämning har sedan skett, så att alla hyror blivit lika.

Det förslag om höjda stipendier, som nu framlagts, löser inte skolornas svårigheter och kan, om det av skolorna utnyttjas för att erhålla största möjliga fördelar, få mindre önskvärda konsekvenser. Då det föreslagna bidraget till ökad hyra utanför elevhemmen står endast stipendiebehövande elever till buds, kan följderna befaras bli, att skolorna komma att sträva efter att endast placera sådana elever, som äro mindre bemedlade, i bostäder utanför elevhemmen. Då sådan placering av eleverna betraktas som mindre förmånlig, är en fördelning efter inkomststreck inte rättvis eller lämplig. Att nu godkänna en sådan princip, som visserligen av departementschefen angives vara tillämpad vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, kan också befaras föregripa den nu pågående utredningen om gemensamma normer för stipendiegivningen. Olägenheterna framträda inte vid skolor, som helt sakna elevhem, men samtliga lantmannaskolor torde vara utrustade med mer eller mindre tillräckliga sådana.

Då skolorna, som förut nämnts, utjämnat hyrorna eleverna emellan, föreligger inget behov av höjda stipendier till någon viss grupp av elever.

Däremot talar rätt och billighet för bättre anslag till de skolor, som nödgas anlita förhyrda bostäder för elevernas inkvartering. I dagens situation är detta inte skolornas fel, utan beror på den eftersläpning med skolornas upp- rustning, som blivit en följd av investerings- och byggnadsregleringarna. Skolor, som i många år fått gå och vänta på att få sina ansökningar om byggnadsanslag beviljade, ha blivit mycket sämre ställda, än de skolor som redan fått dessa anslag. Då nu saken är observerad och Kungl. Maj:t är beredd föreslå att medel anslås till behöflig utjämning, torde dessa medel komma till bästa användning om de tilldelas skolorna som hyresbidrag, så att utöver driftkostnadsbidragen per kurs och per dag och elev även ett bidrag per månad för förhyrda elevbostäder utginge. Då först torde skolorna få möjlighet att efterkomma i propositionen uttalat önskemål att hålla hyrorna så lågt som vid 5 à 10 kr. per månad. Genom en sådan anordning skulle man även i viss mån tillmötesgå från skåneskolorna framställt önskemål, att driftbidragen skulle rättas efter antalet vid samma tid pågående kurser, då väl behovet av förhyrda bostäder i viss mån måste sammanhånga med hur många kurser som samtidigt pågå vid skolan. Betydande fördelar torde därför uppnås genom den föreslagna anordningen vid jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag om höjda stipendier.

På grund av vad här anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 124 angående yrkesutbildning inom jordbruk och skogshandtering ville besluta, att hyresbidrag med upp till 25 kr. per månad och elev skall utgå till lantmannaskolorna, som ha elever boende utanför elevhemmen, i stället för Kungl. Maj:ts förslag om 25 kronors höjning av elevernas stipendier.

Stockholm den 29 mars 1949.

Einar Hæggblom.

Eric Nilsson
i Svalöv.
